

Et sterkt nordisk forsvarssamarbeid!

Med Russlands angrep på Ukraina og Sverige og Finland sine påfølgende søknader om medlemskap i NATO, har det skjedd store sikkerhetspolitiske endringer i våre nærområder det siste året. Det betyr at også SV sin utenriks- og sikkerhetspolitiske analyse og strategi må oppdateres. Det er imidlertid ikke gitt at en slik oppdatering må bety et nytt syn på NATO eller norsk NATO-medlemskap.

I en verden preget av stormakters agenda og den sterkeste rett øker forskjellene. En mer rettferdig fordeling og en verden hvor folkeretten respekteres er avgjørende for fred og trygghet i verden. SV har en sterk historie som fredsparti og mener at norsk utenriks- og sikkerhetspolitikk må bygge på kamp for global rettferdighet, løsning på miljøproblemene, nedrustning, fredelig konfliktløsning, menneskerettigheter og demokrati. SV mener derfor at vi må bruke mer ressurser på forebyggende fredsarbeid og humanitær bistand.

Norge må ta ansvar for egen sikkerhet og stabilitet i våre nærområder. For SV har et sterkt nordisk forsvarssamarbeid vært målet helt siden den kalde krigen. Russlands folkerettsstridige angrep på Ukraina gjør dette målet viktigere enn noen gang. Resurser vi i dag bruker på å delta i NATOs "Out of area"-strategi, burde heller brukes på sikkerhet i nærområdene våre.

Norges NATO-medlemskap legger begrensinger på Norges muligheter og vilje til å ivareta uavhengige utenriks-, og sikkerhetspolitiske standpunkt. NATO-medlemskapet er begrunnelsen for at Norge ikke støtter FNs avtale om forbud mot atomvåpen. Noe tilsvarende ser vi med presset mot Tyrkiapolitikken til Sverige og Finland i forbindelse med søknadene om medlemskap. Dette er en dypt problematisk side ved NATO.

SVs alternativ til NATO har vært et nordisk sikkerhetspolitisk samarbeid. Det har vært et ønsket, men ikke aktuelt alternativ. SVs NATO-motstand har derfor de siste årene vært av mer prinsipiell betydning enn reell, siden det ikke har vært noe eksisterende alternativ til NATO. Når flertallet i partiet vil endre programformuleringene om NATO innebærer det ikke noen endring av SVs prinsipielle mål. Det svekker ikke NATO-kritikken, men er en realitetsorientering om at det per i dag ikke er noe alternativ til NATO-medlemskap for Norge.

Sverige og Finlands søknader om NATO-medlemskap innebærer en historisk mulighet til å bygge en tett nordisk forsvarsallianse utenfor USAs atomvåpenparaply. Vi må kreve en atomvåpenfri sone i Norden og kjempe for en egen solidaritetspakt som forplikter de nordiske landene til å beskytte hverandre i kriser og krig. Norge skal ikke stå alene, men sammen med resten av Norden.

SVs langsiktige og prinsipielle mål må fortsatt være en europeisk og nordisk sikkerhetsordning som er uavhengig av USA. Det kan skje gjennom en etablering av et nytt sikkerhetspolitisk fellesskap når den politiske situasjonen i Europa gjør det mulig, eller gjennom at NATO forandres og tyngdepunktet forskyves til Europa. Et nordisk forsvarssamarbeid vil samtidig være det beste fundamentet for norsk alliansepolitikk. Slik endring må trolig skje gradvis og kollektivt.

Vestland SV vil støtte dette framfor en utmelding av NATO i dagens situasjon. Innad i NATO må Norge gå inn for at NATO skal være en ren forsvarsallianse, og opptre uavhengig av USA i alliansen. Særlig vil SV fortsette å legge vekt på: a) At 'Out of area'-konseptet avvikles, så NATO ikke kan operere utenfor eget område, b) At atomvåpenstrategien til NATO legges bort, og c) At NATO ikke skal involvere seg politisk på USAs vegne i konflikter i andre deler av verden, for eksempel ved å blandes inn i den spente situasjonen i Øst-Asia.